

BŘEZEN 2026

Pravá radost

Pokoj a dobro

Formační část čtvrtletníku SFR v České republice

„Slova, která jsi mi dal, dal jsem jim a oni je přijali a vpravdě uvěřili, že jsem vyšel od Tebe, a poznali, že jsi mě poslal.“

Řehole SFR - Předmluva - O těch, kteří konají pokání

Úvodník - VELIKÉ VĚCI VELIKÉ NOCI

Kristovo zmrtvýchvstání je prázákadem naší víry a naděje. Jak dobré je prožívat ho každý rok znovu. I s obětí, která s ním nerozlučně souvisí; jako patří starost k radosti, smrt k životu, František ke Kristu. A jak krásné je připomínkou Františkova odchodu – znovuoživováním jeho odkazu prožívat Velikonoce celý letošní rok.

Veliké věci s námi učinil Hospodin – naplnila nás radost.

Klanějme se mu v duchu a v pravdě.

...v něm žijeme, v něm se pohybujeme, v něm jsme.

Přeji všem požehnané vyvrcholení půstu a nepomíjející radost z příchodu světla Kristova.

bratr Vendelín – služebník OFS

Formace

Řehole SFR, čl. 11

Kristus si s důvěrou v Otce vyvolil pro sebe a svou Matku život v chudobě a pokoře [19], i když s pozorností a láskou oceňoval všechno stvořené. Proto at' [mají] sekulární františkáni správné smýšlení a uchovávají si odstup při užívání časných dober, když si obstarávají své hmotné potřeby. At' jsou si vědomi, že podle evangelia jsou jen správci statků, které dostali ve prospěch Božích dětí.

At' se v duchu "blahoslavenství" snaží očist'ovat své srdce od veškeré náklonnosti a žádostivosti po majetku a moci. Vždyť jsou "poutníky a cizinci" na cestě do Otcova domu.

Co je chudoba a co je skutečné bohatství?

Měl jsem možnost letos navštívit Javu a Sumatru v Indonésii. Je to oblast sopek, mnoha zemětřesení, povodní i jiných přírodních katastrof, které je občas sužují. Velké povodně natropily velké škody naposledy v prosinci loňského roku. Nicméně nikde jsem se zde nesetkal s otázkou – jak to může Bůh dopustit? Proč se toto vůbec děje? Jsou zde většinoví muslimové, ale také desetina křesťanů, kteří prostě vše svěřují Bohu. Věří, že Bůh je v tom všem s nimi. Co je pro ně těžko pochopitelné, je v Boha nevěřit. Jsou to lidé mnohem chudší než my, ale mají bohatství víry, širokých rodinných vztahů, vstřícnosti a ochoty si pomáhat.

Podobně jsem kdysi cestoval po Etiopii – jedné z nejchudších zemí světa. Viděl jsem, jak vysoko v horách nad 3000 m lidé pěstují na malých políčkách své obilí a jsou odkázáni na počasí, na podmínky, jaké dá Pán. Všichni jsou odevzdáni do Božích rukou. Bez něho je pro ně život těžko představitelný.

Opravdová radost

A ještě jedna příznačná věc – kdekoliv jsem byl ve světě u chudých lidí, mnohem chudších, než jsou chudí u nás, tak jsem viděl v naprosté většině lidí radostné, veselé, kteří se dokázali radovat z toho mála co mají, z nynější chvíle, ze společenství, ze vztahů, z rodiny, ze sluníčka... V Africe stačilo dát dětem prázdnou nádobu, otočili ji vzhůru nohama a začaly bubnovat, zpívat a tancovat – prostě se radovaly ze života a dospělí se přidali k nim...

A jejich přístup k životu a smrti? Jedna sestra od Misionářek lásky nám vyprávěla o mladém muži, který umíral na těžkou nemoc. Když mu sestra naznačila, že se blíží jeho konec, zaradoval se a řekl, to je dobře, že to vím, budu se moci rozloučit s nejbližšími a v klidu odejít... Žádné zoufalství, pláč, ale jasná víra – zde končím a odcházím domů – k Pánu Bohu. To je bohatství...

Františkova chudoba

Ta ukazuje ještě jeden rys tohoto údělu. Je to naprostá svoboda, kterou ve svém životě volil svatý František. Ten by jistě neměl problém se k africkým dětem přidat a zpívat a tančit a chválit Boha. Nikdo mu nemohl nic vzít – protože nic neměl a zároveň mu patřilo všechno stvoření, ve kterém mohl denně objevovat krásu a moudrost Stvořitele.

Františkánská chudoba rozhodně není volba bídy, kdy člověku chybí vše potřebné. Chudoba spočívá v tom, že jsem ochoten na ničem nelpět a umět oželeť to, co skutečně nepotřebuji. A že toho je...

Je dobré se umět rozdělit, půjčit, darovat. Je užitečné jednou za rok udělat inventuru v domácnosti a nemilosrdně vyhodit nebo darovat ty věci, oblečení a náradí, které nebyly po více let potřeba...

Buďme šetrní a prozíraví, ale také štedří a svobodní, a to nám otevře dveře k opravdové radosti...

Všem žehná br. Bernard Jan Linhart

Sestra smrt – poslední chvála Boha

Fr. Pedro Zitha, OFM

ÚVOD

Smrt, často považována za nejhoršího nepřítele, vzbuzuje strach v srdcích věřících i nevěřících. Nejistota kolem smrti je trvalým zdrojem úzkosti a zdůrazňuje její tajemnou povahu, kterou lze pochopit pouze skrze víru.

František, stejně jako mnozí jiní, se zpočátku potýkal s úzkostí a strachem ohledně smrti. Nakonec si však uvědomil marnost takových obav a uznal smrt za nevyhnutelnou součást života. S přijetím této reality se František vydal na transformativní cestu víry. Začal vnímat smrt nikoli jako obávaného protivníka, ale jako sestru – takovou, kterou je třeba přivítat a obejmout, a uznat její nedílnou roli v lidské zkušenosti.

Ve chvílích hlubokého boje, zejména během své slepoty a zážitků samoty, si František pěstoval hluboké spojení se stvořením. Začal vnímat všechno, včetně smrti, jako součást Božího stvoření – každý prvek si zaslouží úctu a chválu. Tato změna perspektivy mu umožnila ocenit krásu životních cyklů, což nakonec vedlo k uctivému uznání smrti jako zásadní součásti božské tapiserie existence.

Tím, že František uznává sestru Smrt spíše jako společníci než jako nepřítelkyni, vyzývá všechny, aby přijali realitu smrtelnosti. Tato perspektiva podporuje bohatší chápání života a smrti, povzbuzuje ducha vděčnosti za každý okamžik a uznání posvátnosti ve všech aspektech stvoření. Proměnou strachu ze smrti v oslavu života můžeme i my najít klid v nevyhnutelnosti naší pozemské cesty.

Františkovo obrácení jako symbol umírání světu

Zkušenost Františkova obrácení, stejně jako zkušenost mnoha svatých, byla poznamenána opuštěním sebe sama, aby se člověk soustředil na Boží vůli.

Toto umírání sobě a světu nejenže přivedlo Františka k opravdové svobodě přijetí nebeského Otce jako svého jediného pokladu, ale také ho vedlo k neustálému hledání smyslu života a toho, jak by mohl lépe zemřít sobě, aby našel opravdovou radost v následování, lásce a službě Kristu. V rané fázi Františkova obrácení mu bylo jasné, že umírání sobě nemůže být pro křesťany nikdy volbou, ale radikální přeměnou, která vede k věčnému životu. Slavný akt, kdy se před všemi svlékl a poté prohlásil, že od nynějška je jeho

pravým otcem Nebeský Otec, ilustruje, jak si František přál zemřít sobě, aby našel smysluplnější život v Kristu.

V této epizodě vidíme, že ve Františkovi umírá staré já a nové já ožívá (Jan 3:3-7; Efezským 4:22-24). Ještě předtím, než si plně uvědomil, že chce přijmout evangelijní způsob života, František již chápal význam zapření sebe sama pro Krista. V raných fázích svého obrácení František zahájil celoživotní proces umírání sobě. Františkův akt zbavení se sebe sama měl bezpochyby duchovní, symbolický i fyzický význam v podobě umírání sobě samému. Byl to čin, který ilustroval Františkovo pevné přesvědčení o následování Krista. Zrání víry a odhodlání následovat evangelijní způsob života ho však nakonec dovedly k pochopení, že „umírat sobě samému“ znamená, že nikdo nemůže přijít ke Kristu, pokud není ochoten vidět svůj starý život „ukřižovaný s Kristem“ a začít s Ním znovu žít. František se postupně učí umírat sobě samému, přijímá malomocné, zřiká se extravagantního životního stylu a znovu se rodí k novému životu pokání inspirovanému evangeliem. Když František přemýšlel o evangeliu, začal chápat, co to znamená: „Chceš-li jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě.“ (Mt 16,24 a Lk 9,23).

František praktickým způsobem vyjádřil svou chválu Bohu, což ilustrovala jeho zvláštní a mimořádná náklonnost k Bohu Stvořiteli. Svatý Bonaventura ve svých spisech o životě svatého Františka z Assisi říká: „Poté, co František políbil malomocného a pak mu vložil peníze [do ruky], nasedl na koně, rozhlédl se kolem sebe na všechny strany a před ním se rozprostírala celá rovina a po malomocném neviděl ani stopy. Pak, naplněn úžasem a radostí, začal zbožně zpívat chvály Pánu s úmyslem odtud stoupat stále do větších výšin.“¹

František: Od strachu k objetí smrti

Františkův pozdrav sestře Smrti je zakořeněn v lidském i duchovním chápání. Duchovní pochopení této lidské reality umožnilo Františkovi dosáhnout bodu, kdy nazval „smrt“ sestrou, které se nemohl bát, ale spíše uznával její přítomnost a realitu – sestru, kterou chtěl obejmout a s níž byl v míru, protože skrze ni lze přejít k plnosti života.

Tento křesťanský přístup obnovuje naději a poskytuje nový pohled na život. František poprvé zažil blízkost smrti během války; bál se smrti, ale během své cesty obrácení, když přemýšlel a meditoval o Písmu, se začal smířovat se smrtelností a smrt vnímal jako krok ke vzkříšení.

V prvním i pozdějším Listu sv. Františka kajícím bratřím a sestrám (všem věrným křesťanům) je jeho přístup spíše ze strachu, hrozeb a nevyhnutelnosti. V těchto výzvách je Františkův postoj ke smrti negativní, ale jak pokračuje v hlubokém hledání smyslu života, rozvíjí zralé chápání smrti jako cesty k věčnému životu, což je názor silně ovlivněný jeho hlubší láskou k Písmu.

Jak se dále modlil a rozjímal nad Písmem, zejména nad umučením a zmrtvýchvstáním Ježíše, jeho strach a hrůza ze smrti pomalu, ale jistě začaly mizet a začal chválit Boha slovy: „Chválen buď, můj Pane, skrze naši sestru tělesnou smrt, před níž nikdo živý nemůže uniknout.“² Františkovy chvály vyrostly z plného uznání, že jsme smrtelníci, ale především z jeho vnitřního duchovního vědomí a uvědomění si, že jako lidské bytosti jsme spojeni s naším Stvořitelem a patříme Jemu. František tedy pochopil, že ani smrt, ani hrob nám nikdy nezabrání v tom, abychom zůstali ve vztahu s Bohem, ani nás od Něho neoddělí (Řím 8,38-39). Křesťanská víra se soustředí na tuto skutečnost: smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Tak, jako biologická sestra, od které se odloučíme, když se vdá a začne nový život, tak nás tělesná smrt odděluje od pozemského života a umožňuje nám vstoupit do nebeského života.

Proč chválit smrt?

Pro Františka byla smrt přirozeným jevem života a součástí Božího plánu pro lidstvo a takový jev zažívají všechny stvořené bytosti. Dosažení takového porozumění však vyžaduje zralost víry, která mu v jeho případě umožnila vidět a nalézt ve stvoření skutečný projev Boží lásky, který smrt nikdy nezruší. Stejně jako lidské sestře se smrti nelze nikdy vyhnout ani se jí bát, protože její přítomnost je skutečná a musí být přijata. Smrt je realita, kterou nelze popřít. Jak se s ní vypořádat, je úplně jiná otázka. Pro Františka bylo přistupování ke

smrti s chválou vrcholným aktem víry ve vzkříšeného Pána. Byla to cesta víry, která Františkovi umožnila dosáhnout bodu, kdy dokonce chválil Pána i při konfrontaci se smrtí.

Pro Františka bylo nejlepším způsobem, jak čelit smrti, nejprve uznat její přítomnost a poté se od strachu posunout ke křesťanské naději, která vyplynula z celoživotního hledání Boha v jeho životě – hledání, které se rozvíjelo skrze pozornost k tomu, co od něj Bůh žádal. Františkovo neustálé přemýšlení o Boží lásce, mu pomalu, ale jistě, umožnilo najít nový smysl života. Setkal se s Boží přítomností v celém stvoření. V jistém smyslu František pochopil, že smrti se nevyhnutelně nelze vyhnout; proto ji uznal, přijal a chválil.

Ale proč chválit něco, co vás odřízne od pozemských radostí a potěšení? František během svého obrácení okamžitě pochopil, že musí zemřít všem pozemským potěšením a přijmout Boha. Slavná epizoda, kdy se svlékl a odvážně přijal Nebeského Otce, znamenala jeho první únik z materiálního bohatství a vstup do nového života plného naděje na jistou budoucnost, která je z lidského pohledu nevysvětlitelná. Bylo jasné, že později František dokázal pochopit, že tělesné smrti by se neměl bát, protože jeho obrácení již bylo poznamenáno „umíráním sobě“, které ho přiblížilo k Bohu.

„Umírání sobě“, v němž se zřekl svého dřívějšího způsobu života a přijal novou existenci zaměřenou na Boha. To ho osvobodilo od světských lpění a proměnila jeho pohled na fyzickou smrt, což mu umožnilo žít v radostném očekávání věčného života s Bohem. Jeho oddanost dodržování svatého evangelia a přijetí chudoby ztělesňovaly tento neustálý akt umírání pro svět. Takže v očekávání své fyzické smrti se neměl čeho bát ani se čeho obávat, než chválit a vítat svou milovanou sestru Smrt, která mu umožní konečně být s Bohem, kterého miloval a s nímž toužil být.

Chvály smrti jako forma vděčnosti pro Františka z Assisi

František, který se vydal na cestu pokání, okamžitě pochopil důležitost chvály Boha za všech životních okolností, radostných i bolestných. Bezpochyby mu trvalo nějakou dobu, než dosáhl takového okamžiku chvály, jak víme, že Píseň tvorů byla napsána téměř na konci jeho života.

Nicméně takové chvály byly výsledkem neustálého obrácení, udržovaného jeho neustálou kontemplací a díkyvdáním Bohu za to, že je tvůrcem vesmíru. Jeho hledání Boha ho vedlo k hluboké kontemplaci a lásce ke stvoření. Přijetí smrti svatým Františkem lze vnímat jako vrcholný projev jeho lásky k Bohu a stvoření, protože smrt vnímal jako přechod k úplnému spojení s Bohem. Toto chápání vyplynulo z jeho přístupu k životu s ohledem na to, co Bůh stvořil.

Jeho příkladný životní styl chudoby a pokory, spolu s jeho silným vztahem k Bohu, stvoření a lidstvu, ilustruje život prožitý v přípravě na věčné spojení s Bohem. Tato perspektiva umožňuje interpretaci smrti jako přechodu ke konečnému naplnění a hlubokého vyjádření vděčnosti za dar života. Je to však perspektiva – pohled, který mohou pochopit pouze věřící v Boha života. František chápal, že pohled na smrt je hluboce spjat s vírou v Boha života. Smrt pouhá označuje konec pozemské existence člověka a představuje vyvrcholení jeho času pro přijetí nebo odmítnutí božské milosti, jak se projevila skrze Krista. Proč tedy nechválit Boha za takový konec přechodu z pozemské pouti k novému vstupu do života v radostném spojení s Bohem?

Celá myšlenka Františkova konání pokání měla eschatologický pohled na dobu po smrti; to znamená, že bezprostředně po smrti čelí každý člověk soudu na základě svých skutků víry týkajících se stavu jeho duše v době smrti. Člověk může vstoupit do nebe, pekla nebo očistce.³ Jeho strach ze smrti mohl být způsoben takovým teologickým učením, ale jeho kajicný životní styl mu pomohl pochopit myšlenku, že smrt je proměna – brána k věčnému životu a spojení s Bohem – takže je hodna chvály. Františkova duchovní cesta mu pomohla uvědomit si, že křesťanský pohled na smrt je zakořeněný v naději, a základem této naděje je zmrtvýchvstání Ježíše Krista, slibující, že i věřící se budou podílet na Jeho vítězství nad smrtí.

ZÁVĚR

Neexistuje lepší způsob, jak přijmout smrt jako součást života, než dovolit si mít autentickou touhu vstoupit do osobního vztahu s Bohem jako zdrojem života. Křesťané založili své chápání smrti na víře v Písmo, kde

si uvědomili, že smrt je nikdy neoddělí od Boží lásky v Kristu (srov. Římanům 8,38-39). Uprostřed reality smrti se křesťané neustále drží naděje na nový život.

František musel projít konverzí, aby pochopil, že smrt nemůže být hrozbou ani koncem lidstva, protože nemá konečné slovo, ale že Boží láska má moc ji přemoci. K pochopení této reality je však zapotřebí víry: že smrt je definitivně poražena vzkříšením Ježíše Krista. Skrze jeho vzkříšení je křesťanům nabídnuta naděje na věčný život, protože Ježíš zvítězil nad hříchem a smrtí a dal lidstvu nový přístup k životu. František přijal Písmo svaté a dovolil mu proměnit jeho duchovní život, aby vstoupil do hlubokého vztahu s Bohem a stvořením, a zašel tak daleko, že svůj strach ze smrti změnil v radostné přijetí smrti jako sestry, která dává celému věřícímu lidstvu příležitost vstoupit do plnosti života.

Pokoj a dobro!

1- <https://www.ecatholic2000.com/bonaventure/assisi/francis.shtml>, ŽIVOT SVATÉHO FRANTIŠKA Z ASSISI, Svatý Bonaventura, Přeložil E. Gurney Salter 1904 E.P. Dutton, New York, USA.

2-František z Assisi [František z Assisi, „Chvalozpěv stvoření“ 12, František z Assisi: Rané dokumenty, ed. Regis J. Armstrong, J.A. Wayne Hellmann a William Short (New York, NY: New City Press, 1999–2001), s. 114.

3- Papež Benedikt XVI., *Spe salvi*, Encyklika biskupům, kněžím a jáhnům, řeholníkům a řeholnicím a všem laikům o křesťanské naději, 45

Překlad : Markéta Terezie Kubešová

Formace z CIOFS

Drahé sestry a drazí bratři,

Formační komise CIOFS nám zaslala formační materiál k letošnímu poslednímu osmistému výročí – přechodu sv. Františka k nebeskému Otci. Tato oslava Velikonoc svatého Františka je vyvrcholením čtyřletých oslav františkánských osmistých výročí, které nás vedly od Greccia a jesliček roku 1223, přes dar stigmat v roce 1224 a Chvalozpěv stvoření v roce 1225, až k letošní úvaze o Františkově přechodu do věčného života v roce 1226.

Autoři textu citují z dopisu našeho generálního ministra Tibora:

...*“V těchto letech slavíme osmisté výročí františkánské existence a je to pro nás všechny úžasná příležitost vrátit se k pramenům, připomenout si velká Boží díla.*

Je to zvláštní čas k připomenutí si a rozjímání o životě svatého Františka, k připomenutí si, jak moc byl Kristus přítomen v jeho životě a dává nám příklad, abychom se vždy snažili nechat Krista naplnit naše životy.“...

Členové komise nás vyzývají ... *„abyste i nadále slavili společně a zviditelnili tak naše charisma v našich realitách a přítomnostech“* a požádali jednoho řeholníka, jednu františkánskou řeholnici, jednu sestru z OFS, sestru klarisku a jednu sestru z YouFra, aby se podělily o to, co pro ně znamená tento svátek svatého Františka, zejména na cestě jejich františkánského povolání.

Na závěr navrhuji i některé možné způsoby slavení, které by mohly oživit nejen naši františkánskou rodinu, ale i necírkevní sociální a kulturní prostředí.

Znění celého článku najdete na našem webu sfr.cz v aktualitách.

Markéta Terezie Kubešová,

Inspirace

Tři životní cesty

První cesta je cesta bohatého Říma (několik století před a po Kristu). Je to cesta hédonismu. Užít si života, jak je to jen možné. Žádné sebeomezování. Zdroje měli (bohatí) Římané v kolonizovaných územích. Měli nejlepší armádu, techniku a vynutili si bohatství na úkor zotročených národů. Mnoho lidí dneška napodobuje tento životní styl. Individualismus si chce užít života. Mít bohatství, žít v luxusu, cestovat, a hlavně si prodloužit život na maximum. Kde na to dnešní člověk vezme? Na úkor druhých lidí, budoucích generací a přírody. Aby si člověk co nejvíce a co nejdéle užíval, potřebuje vyspělou lékařskou péči. Pro volební manipulátory to znamená nabízet voličům neomezený růst HDP, zdravotnictví jako prioritu a nejlépe přímo nesmrtelnost.

Druhá cesta napodobuje filosofii starých Řeků, kteří hloubali o lidském životě, smrti a nesmrtelnosti duše. Každý, kdo se jednou narodil, musí dříve či později vejít do Hádova domu. Tam se rozhodne, jak bude tamní život prožívat, podle toho, jak žil na zemi, zda konal dobré či zlé. Křesťané se snažili definovat, co je dobré a co zlé a vytvořili předpisy, podle kterých se mají lidé řídit. Často to byla cesta bez Krista, jen podle předpisů. Křesťané se naučili podřizovat se předpisům, protože za jejich dodržování měli slíbené po smrti nebe. Nebyli vedeni ke svobodě; o svobodě svědomí promluvil až II. vatikánský koncil. Nemají starost o věci tohoto světa. Tak jako se tělo rozpadne v hrobě, tak zanikne tento svět. Pro politiky je snadné nabízet křesťanům dezinformace (jsou naučení poslouchat druhé lidi), podřídí se totalitnímu vládnutí (na předpisy byli zvyklí vždy). Základním pocitem těchto voličů je, že budou zachráněni, když se budou dodržovat předpisy. A stačí jim slíbit, že „ti správní politici“ za ně zajistí dodržování předpisů a jejich vymáhání.

Třetí cestu jsem nazval Magdalská. Marie z Magdaly jako první z učedníků a učednic, se ráno po sobotě setkala s Kristem a dostala pověření hlásat Krista Vzkříšeného. Vzkříšený žije s námi stále, On neumírá. Když budeme žít s ním a v něm, naplníme svůj život vrchovatě, a i ve smrti budeme stále v Kristu. Kristus je všechno ve všem – v lidech, ve věcech, v přírodě živé i neživé, v celém Kosmu. Proto je celý svět předán do naší péče. Být v Kristu znamená žít ve společenství. Rozhodné zjevení Boha je nikoliv v Bibli samé, ale v Kristu. Písmo je sice jedinečné a vzácné, ale nepatří do svaté Trojice. Neuctíváme Otce, Syna a Písmo svaté. Ježíš přišel s Božím královstvím zde a nyní, a ne s útěchou, že za těžkosti budeme odměněni životem v nebi. Ježíš neslibuje „život po smrti“, ale život, který překračuje náš současný, plný nespravedlnosti, útisku a války. Abychom nepromarnili svůj život, napodobujme Krista. Staňme se nositeli změn ve světě. Živý Bůh své stvoření nikdy neopustí. Pro volební manipulátory jsou takoví voliči tvrdým oříškem. Ty neoblafnou, protože jsou svobodní.

Tyto tři životní cesty se v nás mohou různě prolínat. Stojí za to se na svůj život z těchto tří úhlů podívat.

Jiří Šenkýř OFS

27.1.2026

Sprška vzpomínek z jednoho postního nedělního probouzení

„Prvotiny patří Bohu“

- Před rokem v závěru křížové cesty u sv. Anežky, po uložení našeho Pána do hrobu, jsem při pokusu vstát z pokleku, na moment ztratil vědomí. Jen slabost, jako příprava na smrt.

- Před 20 lety křížová cesta ta pravá, v Jeruzalémě. Z rozdaných textů ve francouzštině je mi dáno zpívat, musíme se prodírat davy turistů než dojdeme do Chrámu Božího hrobu, na poslední čtyři zastavení. Chrám nám křesťanům otvírá mohamedánský muftí, autorita k tomu oprávněná. V Chrámu souběžně běží jiná pobožnost našich východních bratrů, nevím už jakých, při našem odchodu je rušíme, netváří se zrovna bratrsky. Chybička v domluvě (?)

- Den předtím u Zdi nářků nám židovská průvodkyně vypráví - po 40 letech pořád ještě krásným hodonínským dialektem - jak po první arabské válce přišli zástupci těch nejpravověrnějších, za Moše Dajanem, dříve generálem a hrdinou, aby využil příležitosti, zboural mešity a obnovil židovský Chrám. To neudělám, z toho by byla třetí světová válka.

- Nad Zdí nářků jsou tedy dál dvě mešity, z nichž jedna je přebudovaným původním chrámem vybudovaným kdysi křižáky. Toho času zrovna není vstup *nevěřícím* dovolen.

- Věřící v Boha-Alláha - slaví pátek jako den sváteční. Po skončení jejich bohoslužeb prochází průvod úzkou uličkou Východního Jeruzaléma, a trvá 50 minut. Stísněn v uličce se modlím a dívám se do očí těch co se vrací domů. Násilí v nich nenalézám, žena matka nese hlávku kapusty na sváteční oběd. Muž mého věku ke mně promluví: God's blessing. Bůh ti žehnej.

- Jak je tomu s hierarchií moci mezi třemi větvemi potomků otce Abraháma? Městu ekonomicky a vojensky vládou Izraelité, vojensky za podpory bratrů za Velkou louží (jak svědčí periskop americké ponorky vyčuhující z moře v Haifě). Nábožensky Jeruzalému vládou muslimové. My křesťané jsme v Jeruzalémě (a Izraeli) „chudí příbuzní“. Dokonce se zdá, že my Západní, ještě za těmi Východními, pravoslavnými. V tom tajemství je zřejmě nejdůležitější klíč k budoucnosti. Nicméně mezi těmi chudými příbuznými mají františkáni výsadní postavení, jako nejchudší z chudých. To získal svatý František jako jediný vítěz křížových výprav. S holýma rukama, beze zbraní, blahoslavený chudý v duchu. Jen s čistým srdcem připraveným dát svůj vlastní život za svého Boha; ne obětovat životy bližních.

- V roce 2000 se koná výroční zasedání Mezinárodní asociace pro křesťanské sociální učení v západofrancouzském Angers. Hlavní přednášku má čestný předseda, profesor a kněz Patrick de Laubier, a mluví o chiliasmu, náboženských hnutích očekávajících konec světa. Přelom tisícletí je k tomu jako stvořený. Sociolog a teolog mimořádný ve světě vědy tím, že i v knižních publikacích neváhá odkazovat i na zjevení Panny Marie. Tady vychází ze Zjevení sv. Jana, z Apokalypsy. Francouzština je to na mne složitá, vybavuji si to hlavní, co mi utkvělo: Osa světa, *axis mundi*, ta duchovní, prochází Jeruzalémem. A tam se o Konci rozhodne.

- To co mi snad z proslovu uniklo je bohatě nahrazeno. Po letech náročného restaurování v tamním zámku právě otevřeli výstavu čtyřiceti velkoformátových tapiserií, která jsou jakýmsi obrazovým doprovodem ke Zjevení sv. Jana. Dech se tájí před tou krásou - a před tou hrůzou. Krása a hrůza, teologie vetkaná do barevných, stříbrných a zlatých nití, dnes už neznámými umělkyněmi. Hrůza Bestie, nebeská modř a zlato Nového Jeruzaléma.

- Přelom roku 1990 a 91: Taizé poprvé v Praze, v bývalé socialistické zemi. „Na byt“ mi byli poslání čtyři hosté ze Španělska, dva jsou kněží-františkáni, dva laici. Pod velkým stanem na Letné je mi dáno poprvé zpívat zpěvy Taizé, v několika jazycích. Pro mne také poprvé ve francouzštině, a s nadšením. V naší rodné češtině často i léta poté: Před Tebou, Pane, temno ztrácí sílu svou, noc odchází a den jasně září.

Patří se Bohu děkovat za dary, které nám dává.

Bratr Irenej, s přáním požehnaných velikonoc. Pax et bonum, pokoj a dobro.

Pozor na ne-křesťanskou ideologii

Druhý vatikánský koncil vyzvedl svobodu svědomí. Otevřel tak prostor otázkám, které věřící mají. Doposud se raději neptali; báli se, aby nenarazili. Jen zvolna se v církvi vytváří prostředí otevřené ke kladení otázek. Řada vysvětlujících odpovědí není připravena, mnohdy se odkazují na Augustina, Tomáše Akvinského, koncily, ale nezjistíme, jak souvisejí s evangeliem.

Papež Lev XIV. mluvil na audienci 18. 2. 2026 o Božím záměru sjednotit člověka s Bohem a lidi mezi sebou. Touto jednoduchou, ale zásadní výzvou musíme poměřovat naše otázky a odpovědi. Otázky vybírat podle důležitosti a odpovídat podle evangelia. Často jsme v zajetí náboženských představ, které se mívají s naším posláním v dnešní době. Takové „křesťanství“ není přitažlivé pro okolní svět. A nezralé křesťanství se může stát kořistí ideologie převlečené za křesťanství.

Začíná se k nám dostávat ne-křesťanská ideologie, zejména z Ameriky. Jsme připraveni se jí účinně bránit? Nebo se zlomíme – po velké mediální masáži – a pomyslíme si, „vždyť ono na tom něco může být“.

Jaké jsou hlavní body takto pokřiveného křesťanství?

- 1/ Evangelium prosperity říká, že bůh chce, aby jeho následovníci byli zdraví, bohatí a šťastní.
- 2/ Ekumenismus konfliktu je proti nepohodlným lidem. Proti nim chce stavět zdi, a když už jsou uvnitř, tak je deportovat.
- 3/ Ochránce přírody považují za lidi stojící proti křesťanské víře, protože člověk má panovat nad přírodou. Někteří ještě očekávají úplné zničení země, což by jim urychlilo konec světa.
- 4/ Spojené státy americké jsou bohem vyvolený národ a proto zbraně, které dělají národ silným, mají teologické ospravedlnění.
- 5/ Vyvolávání strachu a následné sliby, že ideologické ne-křesťanství pod vedením politického vůdce přinese skvělou budoucnost.

Ad 1/ Každý politik usiluje o spořádanou společnost, kde zdraví, pracovní příležitosti či sociální zabezpečení jsou důležité hodnoty. Avšak evangelium mluví jinak. Blahoslavenství nejsou zaměřena na materiální blahobyt, ale na Boží blízkost a obdarování. Politici, kteří slibují prosperitu za každou cenu, jsou v pokušení zadlužovat stát na úkor budoucích generací. Ti, kteří dluh způsobili, aby se zalíbili v očích voličů, za pár let z politiky odejdou, ale dluhy po nich zůstanou. Voliči, kteří takovým politikům dali svůj hlas, nesou spoluodpovědnost.

Ad 2/ Vyvolávání nenávisti je zásadní problém dnešního světa, protože sociální sítě všechno zesilují a urychlují. Ježíšova mise byla zaměřena na lásku. Ježíš se ztotožnil s těmi nejnepatrnějšími ve společnosti. Hlásat nenávist a tvářit se křesťansky je zločin. Jistě, že ve společnosti musí být pořádek a ti, kteří porušují zákony, musí být přiměřeně potrestáni. Ale nenávist vůči různým skupinám lidí, je nepřipustná.

Ad 3/ Až do průmyslové revoluce nebyl problém ekologie tak palčivý jako dnes. Klimatická změna, ztráta biodiverzity, umělé hmoty, znečištěné ovzduší a hromadění odpadků probudily část společnosti. Papež František teologicky vysvětlil povinnosti vůči životnímu prostředí, zejména v encyklice Laudato si. Voliči stran, které programově odmítají ochranu životního prostředí, nesou odpovědnost za náš svět a za poškozování příštích generací.

Ad 4/ Ježíš žádný národ nevyvolil. On si přeje, aby všechny národy žily v míru a všichni lidé jako bratři. Naléhavost bratrství rozpracoval papež František ve Frattelli tutti. Bohužel stav světa vyžaduje, aby státy měly zbraně na svoji obranu. Současně musí vyjednávat o míru a vytvářet nejrůznější nástroje jeho udržení.

Ad 5/ Ideologické ne-křesťanství je velkou světovou hrozbou. Náboženství je silná emoce, která když se zvrhne, může vést svět do války. Vidíme to na různých místech zeměkoule. Křesťané jsou zavázáni, aby pečlivě rozlišovali, co je dobré a co je zlé. My, kteří jsme zažili socialismus, si dovedeme představit, co vůdce může ve státě způsobit a jak by nám demokracie chyběla. Jsme připraveni na nové věci? Obstojí tradiční křesťanství? Postavíme se ne-křesťanství? Nebo stačí slíbit, že „bude líp“ a sedneme na lep?

Jiří Šenkýř OFS

Inspirace: P. Antonio Spadaro SJ: Jezdci apokalypsy v Bílém domě, Perspektivy 8/2026

Ekonomie a ekologie

Člověk často a rád žije na úkor druhých. Za průmyslové revoluce to bylo na úkor dělníků. Podnikatelé sice potřebovali prostředky na další rozvoj firem, ale když to přehnali, dělníci se vzbouřili a naučili se stávkovat.

Ke svému životu člověk využívá přírodu. To je správné, pokud je příroda využívána udržitelně. Po dráhnou dobu lidské civilizace tomu tak bylo. Používané přírodní materiály příroda doplnila, nepoužívané si příroda vzala zpět (voda, dřevo, sláma, hlína, ...). Vytěžené nerosty se stále recyklovaly (měď, železo, ...). Jak rostla spotřeba, přestalo se myslet na udržitelnost přírody. Začalo se žít na úkor přírody, protože příroda se (jak se zdálo) neumí bránit. Okrádáním přírody se postupně vytvářela nerovnováha. Narušením biologických procesů mizí biodiverzita, pole ztrácí úrodnost, mizí voda z krajiny, svět je zaplaven věčnými chemikáliemi. Zdá se, že příroda se vzepřela lidské činnosti. Klimatická změna je proces, kterému neunikne žádná oblast světa, ať si politici říkají, co chtějí. Je to proces pomalý, ale trvalý. Jen vědci dokáží odhadovat jeho průběh; a na ně lidstvo ve své většině nedbá. Naučili jsme se žít na dluh. To se nevymstí nám, ale budoucím generacím.

Ekonomové by se měli zamyslet nad tím, jak do kalkulace nákladů zahrnout „přírodu“. Takto získané prostředky použít na udržitelnost přírody. Takové regulaci se bohužel vzeprou všichni: podnikatelům by klesl zisk, spotřebitelům se všechno zdraží. Ti, kteří to udělají dobrovolně, budou bití a neobstojí v konkurenci.

Jiří Šenkýř OFS

27.1.2026

Svatost ve světě:

Leden 2026: blahoslavený László Batthyány-Strattmann (1870-1931)

László Batthyány-Strattmann se narodil 28. října 1870 v Dunakiliti v Maďarsku jako šesté dítě v rodině starobylé uherské šlechty.

Když bylo Lászlóovi dvanáct let ztratil matku, která zemřela ve věku 39 let. Tato ztráta zanechala hlubokou stopu v dětské duši. Často říkal: „Stanu se lékařem a budu léčit nemocné a chudé zdarma.“

V letech 1896 – 1900 studoval medicínu na Vídeňské univerzitě. Ještě během studia se 10. listopadu 1898 oženil s hraběnkou Marií Teresou Corethovou, hluboce věřící ženou. Manželství páru bylo velmi šťastné a harmonické, měli 13 dětí. V roce 1916 vstoupil se svou ženou do františkánského třetího řádu.

V roce 1902 založil László Batthyány v Kittsee soukromou nemocnici s 25 lůžky. Pracoval zde jako lékař. Během první světové války byla nemocnice rozšířena na 120 lůžek, aby se mohli starat o zraněné vojáky.

Už tehdy bylo dobře známo, že chce být lékařem pro chudé a mnoho těchto lidí z Kőrmendu i z jiných regionů vyhledávalo jeho rady a pomoc. Léčil je zdarma. Jako „cenu“ za terapii a nemocniční péči je požádal, aby se za něj pomodlili Otčenáš. Lékárenské recepty mohly být také vydány zdarma a byly proplaceny pokladnou. Potřební často dostávali i značnou finanční pomoc.

Kromě fyzického zdraví svých pacientů se László Batthyány-Strattmann staral také o jejich duchovní blaho. Před operacemi on i jeho pacienti prosili o boží požehnání. Byl přesvědčen, že jako lékař operaci pouze řídí a uzdravování považoval za dar od Boha. Cítil se jako nástroj v Božích rukou. Po propuštění z nemocnice dával pacientům modlitební karty a brožuru s názvem „Otevři oči a prohlédni“. To jim mělo pomoci s jejich náboženským životem.

Po několika měsících těžké nemoci a velkého utrpení zemřel 22. ledna 1931. Byl pohřben v Nemetújváru v Burgenlandu v rodinné kryptě Batthyányů v tamním františkánském klášteře.

Blahořečení bylo stanoveno na 23. března 2003 v Římě.

Dr. László Batthyány-Strattmann ve svém životě dokonale naplnil své motto: Fidelitate et caritate – „S věrností a láskou“.

Liturgická památka: 22. ledna.

Únor 10.2. :Blahoslavený Aloysius Stepinac (1898-1960)

V roce 1935 se v Záhřebu konal první kongres františkánských profesorů ze všech slovanských zemí. Na konci kongresu vstoupil koadjutor arcibiskup Stepinac do františkánského třetího řádu v Záhřebu. Od 7. prosince 1937 se poté stal záhřebským arcibiskupem.

Přestože mu vláda zakázala po roce 1945 pokračovat ve svých povinnostech, byl Stepinac 12. ledna 1953 papežem Piem XII. jmenován kardinálem. V důsledku mnoha nemocí, které prodělal během věznění, kardinál Stepinac zemřel 10. února 1960 v Krašici. 13. února byl pohřben za hlavním oltářem v záhřebské katedrále. Papež Pius XII. při jedné příležitosti prohlásil, že „tento chorvatský kardinál je nejdůležitějším knězem katolické církve“.

Když mluvíme o františkánském rozměru života Aloysisje Stepince, stačí si připomenout horlivost, s níž se věnoval hlásání Božího slova. Jeho horlivost nebyla jen rétorická, ale hluboce prožívaná, vyjádřená v jednoduchosti a odpoutání se od světského majetku. Tento duch září nejzřetelněji v jeho třech duchovních závětech, zejména v té, která byla napsána v roce 1959, pouhé čtyři měsíce před jeho smrtí. V ní uvádí: „Kromě výše zmíněných cenností, které jsem obdržel darem (prsni biskupský kříž od papeže Pia XII. a papeže Jana XXIII.), nezanechávám žádný majetek, ať už movitý, nebo nemovitý. Cokoli jsem jako záhřebský arcibiskup obdržel a nebylo to nutné pro mé osobní potřeby, jsem použil podle předpisů církevního kodexu – pro chudé a pro zbožné účely.“

Liturgická památka: 10. února.

Březen 12.3.: Blahoslavená Angela (Aniela) Salawa (1881-1922)

Blahoslavená Angela Salawa, nejmladší z deseti dětí Bartoloměje a Evy Salawových, se narodila 9. září 1881. Rodinným zvykem bylo společně zpívat náboženské písně, číst zbožné knihy a účastnit se modliteb a bohoslužeb.

Od podzimu 1897 Angela Salawa dvacet let pracovala v Krakově jako služebná na různých místech a u různých rodin. Tvrdá práce ji neodváděla od náboženství a víry. V osmnácti letech složila slib čistoty a

snažila se také co nejčastěji navštěvovat mši, přičemž do kostela nosila květiny a ubrusy, které vyšívala.

Od roku 1903 Angela Salawa denně přijímala svaté přijímání. 15. května 1912 vstoupila do třetího řádu svatého Františka a 6. srpna 1913 složila sliby terciáře.

Po vypuknutí první světové války začala Angela sloužit zraněným vojákům, navštěvovala je v lazaretech, nosila jim jídlo a dobré slovo. Také se dělila o své skromné přídělky s nejchudšími obyvateli města. Namáhavá práce a chabá výživa podkopávaly Angeliino nepříliš pevné zdraví. Její předchozí nemoci se zhoršily a onemocněla také žaludečními potížemi a roztroušenou sklerózou.

Poslední léta života prožila v extrémní chudobě, opuštěna lidmi, kteří se obávali nákazy. Ač velmi těžce nemocná, zůstala až do konce věrná Ježíšově lásce. Čtyři dny před smrtí byla převezena do nemocnice, kde po přijetí svátosti nemocných 12. března 1922 zemřela.

Papež Jan Pavel II. prohlásil Salawu za blahoslavenou 23. října 1987.

Převzato z Ciofs.org - svatí měsíce

(LFK)

Obsah

Pravá radost - Pokoj a dobro - formační část Zpravodaje Str.

Úvodník: Veliké věci Veliké noci 2

Formace

Řehole SFR články 11, zamyšlení br. Bernarda Jana Linharta 2

Sestra smrt 3

Formace CIOFS 6

Inspirace

Tři životní cesty 7

Sprška vzpomínek jednoho postního rána 8

Pozor na ne-křesťanskou ideologii 9

Ekonomie a ekologie 10

Svatost ve světě: Blahoslavení László, Aloysius, Angela, CIOFS 10

Uzávěrka dalšího čísla Zpravodaje bude 10. 6. 2026.

Národní bratrské společenství Sekulárního františkánského řádu v České republice

Kapucínské náměstí 303/5, 602 00 BRNO

email: info@sfr.cz

IČO: 00676560

<http://www.sfr.cz>